

μπαλαούστρα

Πέμπτη, 25 Απριλίου 2013

Σημασία:

Κάγκελο σε ξύλινο παραπέτο

Ετυμολογία:

Από το Ιταλικό

balaústro *sp.* balaústre; *fr.* balustre; dal *gr.* BALAÚSTION, onde il *lat.* BALAÚSTUM (come *giostra* da JUXTA, *registro* da REGESTA), voce di origine probabilmente semitica, che designa il *fiore del melagrano*. — Certa colonnetta di forma per lo più simile al BALAUSTO, ossia fiore del melagrano, e che comunemente si adopera nei ballatoi, parapetti, terrazzini ecc. Donde Balaustrata.
Deriv. *Bàlaustràta-o*.

melagràna e melagranàta Frutto grosso quanto una MÉLA e pieno di GRÀNI succosi. [L'albero che lo produce chiamasi Melagrano, Melograno o Melogranato] (cfr. *Melarancia*).

βαλαύστιον, τό, το λουλούδι της άγριας ροδιάς, Διοσκορίδης- Ιατρικά.1.111, Gal.11.847:—απ' όπου και το επίθετο βαλαύστινος, PSI4.333.8 (iii B. C.).

Το δέντρο **Ροιά η κοινή (Punica granata)** ήταν γνωστό στην αρχαία Ελλάδα. Αυτή είναι γνωστή με τα κοινά ονόματα **ροδιά, ροϊδιά, ρογδιά** και **ρωβιά** (στην Κύπρο). Στον Όμηρο και στην Οδύσσεια υπάρχει αναφορά στη ροδιά. Ειδικότερα, αναφέρεται ότι το φυτό καλλιεργούνταν στους κήπους του βασιλέα Αλκίνοου. Ο Θεόφραστος την αναφέρει **ροιά** ή **ρόα**. Ήδη από την αρχαιότητα, χρησιμοποιούσαν τη φλούδα της στη βυρσοδεψία και στην ιατρική.

Ξενόγλωσσα

Ιταλικά

Αγγλικά

Γαλλικά

Εγκυκλοπαιδικά

Όταν τα ιστιοφορα ξανοιχθηκαν στις ανοιχτες θαλασσες και το πληρωμα δεν κωπηλατουσε πλεον, αλλα μανουβραριζε πανια και σχοινιά πανω στα καταρτια αλλα και στο καταστρωμα, τοτε τα μετρα ασφαλειας αυξηθηκαν.

Τα ρελια και οι μπαλαούστρες προστατευαν το πληρωμα από πτωση στο νερο ενοσω το πλοιο επλεε σε τρικυμισμενη θαλασσα.

Μπηκαν επισης **θωρακια** στις [κόφες](#).

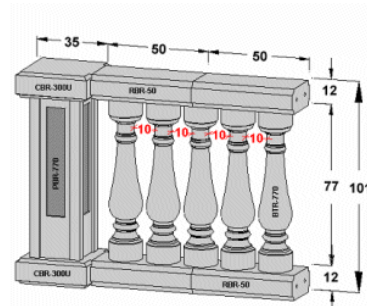
Εικόνες

Η ΜΠΑΛΑΟΥΣΤΡΑ ΣΤΗΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ

Κολωνάκια σε σχέδιο του E. Ziller, το καθένα απαρτιζόμενο από δυο στοιχεία. Ένα σχέδιο από μια ευρεία ποικιλία, που χρησιμοποιήθηκε παντού. Το μεγάλο προοριζόταν για μπαλκόνια, ταρατσες κ.α., ενώ το μικρό ως διακοσμητικό στοιχείο κάτω από παράθυρα.

ΠΗΓΗ

ΜΠΑΛΑΟΥΣΤΡΑ

(ψιλω ονοματι)

Σε μοντέλλο ρωμαϊκής τρηρους.
Ψιλω ονοματι= μονον κατ ονομα
γιατι δεν μοιαζει με το συνηθες
βλαυστρον. Είναι ένα
προστατευτικο κιγκλίδωμα
απλης κατασκευης

Συνωνυμα

Δρυφакτον

Ομοιο με το καγγελον των δικαστηριων

Σημερα ο ορος χρησιμοποιειται για τα καγγελα των ισοπεδων διασταυρωσεων των σιδηροδρομων.

έπιμελοῦνται (οι ασυνόμοι) καὶ τὰς

ὁδοὺς κωλύουσι κατοικοδομεῖν, καὶ **δρυφάκτους** ὑπὲρ τῶν

ὁδῶν ὑπερτείνειν, καὶ ὀχετοὺς μετεώρους εἰς τὴν ὁδὸν

ἔκρουν ἔχοντας ποιεῖν, καὶ τὰς θυρίδας εἰς τὴν ὁδὸν ἀνοί-

γειν. καὶ τοὺς ἐν ταῖς ὁδοῖς ἀπογιγνομένους ἀναιροῦσιν,

ἔχοντες δημοσίους ὑπηρέτας.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ - ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑ 50.2.9.

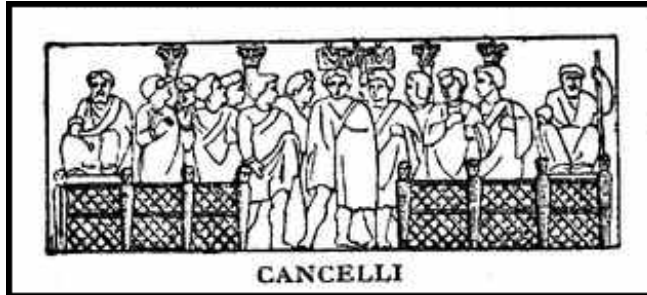
Κιγκλινς

Συνηθως κιγκλίδες ή κιγκλιδωμα

(1.) Ἐπεὶ δὲ τῶν διαθηκῶν τῶν Καίσαρος ἀνοιχθεῖσιν
 εὐρέθῃ δεδομένη Ῥωμαίων ἐκάστῳ δόσις ἀξιόλογος,
 καὶ τὸ σῶμα κομιζόμενον δι' ἀγορᾶς ἐθεάσαντο ταῖς
 πληγαῖς διαλελωβημένον, οὐκέτι κόσμον εἶχεν οὐδὲ τάξιν
 αὐτῶν τὸ πάθος, ἀλλὰ τῷ μὲν νεκρῷ περισωρεύσαντες (5)
 ἐξ ἀγορᾶς βάθρα καὶ κιγκλίδας καὶ τραπέζας, ὑψήψαν
 (2.) αὐτοῦ καὶ κατέκαυσαν, ἀράμενοι δὲ δαλοὺς διαπύρους
 ἔθεον ἐπὶ τὰς οἰκίας τῶν ἀνηρηκότων ὥς καταφλέζοντες,
 Πλουτάρχος - Καίσαρ

Κάγγελο

Από το Λατινικο cancellus. Χωρίζει τους δικαστες από το ακροατήριο.

Η χρήση του επεξησε μεχρι σημερα

Στο βυζαντιο τα καγγελα ηταν η λεγομενη [υπάφεις](#) του υποδρόμου.

Κουπαστη

Κιγλιδωμα. Σε μεγαλα πλοια, καταλοιπο από τα παλαια κωπηλατα πλοια.
 Ιταλικά murata
 Πβλ.
 Είχε την τέντα ξομπλιαστή
 η βάρκα του καμπούρη Αντρέα.
 Γερμένος πλάι στην **κουπαστή**
 ονειράτα έβλεπεν ωραία.

Παραπέτο

Από το Ιταλικό para+petto* = προ+στήθος (βλ. στηθαίον)

Στα ελληνικά **προστήθιον** λεγεται το υφάσμα μαντηλι που καλυπτει το στήθος.

Συνώνυμα μαντηλι, μπροστέλλα, επιτραχηλιον, σαλιαρα,θωράκιον, πλαστρόν, ζαμπό.

-Έναν **μαντήλιν** κέντα μου στο στήθος μου ν' απλώσω

τζαι πόσα κάμν' ο κόπος σου εγώ να σε πκιερώσω.

Η ΛΥΕΡΗ ΤΖ' Ο ΧΑΡΟΣ - ΔΗΜΩΔΕΣ ΚΥΠΡΟΥ

*Ο μπέτης είναι το στήθος στο κρητικό ιδίωμα. Το πέτο του σακακιου είναι αναδιπλωση του υφασματος εκατερωθεν του στερνου.

Ρέλι

Μπορντουρα, περίδρομος, άντυξ, ποδέα, ποδογυρος, ούγια

ρέλι (το) {ρελ-ιού | -ιών} (λαϊκ.) **1.** λεπτό, μακρύστενο, συνήθ. λοξό, κομμάτι υφάσματος ή δέρματος, που ράβεται πάνω σε άλλο ως τελείωμα ή διακοσμητικό: *λαιμόκοψη με φαρδύ ~ • 2.* ΝΑΥΤ. **ρέλια** (τα) η κουπαστή (σε μεγάλα πλοία), το προστατευτικό κιγκλίδωμα (σε σκάφη μικρότερων διαστάσεων): *«έσκυψε, πέρασε το κεφάλι του στα ~ κι άρχισε να ξερνάει»* (Ν. Καββαδίας).

Στηθαίον

Κιγκλίδωμα που φθάνει μέχρι το στήθος και προστατευει από την πτωση.

Αναφορές

1

(1.) βαλαύστιόν ἐστιν ἄνθος ἀγρίας ρόας. εἶδη δέ ἐστιν αὐτοῦ πλείονα· εὐρίσκεται γὰρ καὶ λευκὸν καὶ πυρρὸν καὶ ροδό-
χρουν· ἔοικε δὲ κυτίνῳ ρόας. χυλίζεται δὲ ὡς καὶ ἡ ὑποκιστὶς.
δύναμιν δὲ ἔχει στυπτικὴν, ποιοῦσαν πρὸς ἅ καὶ ἡ ὑπο-
κιστὶς καὶ ὁ κύτινος. (5)

Διοσκορίδης- Ιατρικά.1.111

2

[γ'. Περὶ βαλαυστίου.] Βαλαύστιον μὲν ἄνθος ἀγρίας
ρόας, οἷόν περ τῶν ἡμέρων ὁ κύτινος. ἰσχυρῶς δὲ στύφει τὴν
γεῦσιν. καὶ δὴ καὶ ξηραντικῆς καὶ στυπτικῆς ἐστὶ δυνά- (5)
μεως καὶ δηλονότι καὶ παχυμεροῦς, εἴ τι μεμνήμεθα τῶν ἐν
τῷ τετάρτῳ τῶνδε τῶν ὑπομνημάτων εἰρημένων, ἥνικα ἐδεί-
κνυμεν ἅπαν τὸ στυφὸν γεῶδες εἶναι ψυχρόν. οὐδεμιᾶς δ'

Γαληνός - De simplicium medicamentorum temperamentis ac facultatibus libri xi.

Τεχνη

Πεζογραφία:

Ποίηση

Copyright© 2012 by Aris Stougiannidis ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ 25/4/2013